

א. ענה על אחת משתי השאלות הבאות. לפני שאת/ה עונה על השאלה שבחרת, אנא תכנן/י כיצד לכתוב את תשובתך בצורה מסודרת ותמציתית, אך מבלי להשמיט את הפרטים הנראים לך חשובים:

(1) סיפורי חז"ל על התנאים אינם מאפשרים לנו לכתוב הסטוריה מדויקת של תקופת התנאים, אך מאפשרים לנו לבחון את עולמם הרוחני של מספריהם. האם אתה מסכים לקביעה זו, ומדוע? הדגם, בעזרת סיפורים שקראנו במהלך הקורס, את טענותיך לגבי קביעה זו.

(2) במחרוזת הסיפורים על אלישע בן אבויה שבבבלי חגיגה יד ע"ב - טו ע"ב עולות דעות שונות לגבי היחס הראוי לתלמיד חכם שיצא לתרבות רעה. מהן הדעות השונות, וכיצד הן באות לידי ביטוי בסיפורים אלו? מדוע, לדעתך, לא הצליחו חז"ל לגבש יחס אחיד לדמותו של אלישע ולמה שהיא מסמלת?

ב. נתח/י את הסיפור הבא, מבחינת "הדמות האידיאלית" אותה הוא מנסה לעצב, והדרך בה הוא עושה זאת. באילו נושאים עוסק הסיפור, וכיצד הוא מטפל בהם? האם זהו סיפור הסטורי? דרשני? אחר?

ספרי דברים, פיסקא מג (עמ' 94-95 פינקלשטיין):

וכבר היו רבן גמליאל ורבי יהושע ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבה נכנסים לרומי שמעו קול המיה של מדינה מפיטוליס [Puteoli] עד מאה ועשרים מיל התחילו הם בוכים ורבי עקיבה מצחק אמרו לו עקיבה מפני מה אנו בוכים ואתה מצחק אמר להם אתם למה בכיתם אמרו לו ולא נבכה שהגויים עובדי עבודה זרה מזבחים לאלילים ומשתחווים לעצבים יושבים בטח שלוחה ושאנן ובית הדום רגליו של אלוהינו היה לשריפת אש ומדור לחיות השדה אמר להם אף אני לכך צחקתי אם כך נתן למכעיסיו קל וחומר לעושי רצונו. שוב פעם אחת היו עולים לירושלים הגיעו לצופים [=הר הצופים] קרעו בגדיהם הגיעו להר הבית וראו שועל יוצא מבית קדש הקדשים התחילו הם בוכים ורבי עקיבה מצחק אמרו לו עקיבה לעולם אתה מתמיה שאנו בוכים ואתה מצחק אמר להם ואתם למה בכיתם אמרו לו לא נבכה על מקום שכתוב בו "והזר הקרב יומת" (במדבר א, נא) הרי שועל יוצא מתוכו עלינו נתקים "על זה היה דוה לבנו על הר ציון ששמים שועלים הלכו בו" (איכה ה, יז-יח) אמר להם אף אני לכך צחקתי הרי הוא אומר "ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריהו בן יברכיהו" (ישעיה ח, ב) וכי מה ענין אוריה אצל זכריה מה אמר אוריה "ציון שדה תחרש וירושלים עיים תהיה והר הבית לבמות יער" (ירמיה כו, יח) מה אמר זכריה "כה אמר ה' צבאות עוד ישבו זקנים חקנות וגו' ורחבות העיר וגו'" (זכריה ח, ד) אמר המקום הרי לי שני עדים האלו אם קיימים דברי אוריה קיימים דברי זכריה ואם בטלו דברי אוריה בטלים דברי זכריה שמחתי שנתקיימו דברי אוריה לסוף שדברי זכריה עתידים לבוא, בלשון הזה אמרו לו עקיבה נחמתנו.

(בהצלחה!)

AAS-2